

Edukacja i podnoszenie kwalifikacji na obszarach wiejskich

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie trwa aktualnie nabór wniosków w ramach Działania 9.5. Głównym celem tego działania jest wspieranie oddolnych inicjatyw dotyczących rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. Jest to jeden z najskuteczniejszych sposobów aktywizacji wsi i małych miasteczek, bowiem inicjatywy oddolne to nic innego, jak inwencja społeczności lokalnych do realizacji swoich potrzeb i rozwiązywania własnych, lokalnie zidentyfikowanych problemów.

Problemy edukacyjne na obszarach wiejskich

Obszary wiejskie są obecnie miejscem spiętrzenia wielu problemów rozwojowych, które są na ogół trudniejsze do rozwiązania niż na terenie miast. W znacznym zakresie dotyczy to edukacji, do której dostęp jest dużo trudniejszy niż w aglomeracjach miejskich. Jednocześnie świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie wagi edukacji i wykształcenia dla życia zawodowego i społecznego jest niższa niż w przypadku mieszkańców miast. W rezultacie zjawiska te ogniskują się w negatywnych wskaźnikach edukacyjnych, tj.: niższym poziomie wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, niższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej czy też gorszymi osiągnięciami edukacyjnymi uczniów z obszarów wiejskich. Z drugiej strony istotnym problemem jest także słabo rozwinięta opieka pedagogiczno - psychologiczna i brak doradztwa zawodowego dla uczniów. W większości szkół program zajęć pozalekcyjnych jest bardzo ubogi albo w ogóle nie istnieje, a brak przedszkoli utrudnia podjęcie pracy zawodowej przez dorosłych.

Działanie 9.5 – Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Współdziałanie społeczności lokalnych oraz wsparcie finansowe ze strony Europejskiego Funduszu Społecznego, mogą przyczynić się do rozwiązania lokalnych problemów. Celowi temu służyć mają, przewidziane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projekty konkursowe, dotyczące oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich (Działanie 9.5). **Projekty te mają być ukierunkowane na rozwój oferty edukacyjnej na obszarach wiejskich, wzmocnienie znaczenia**

instytucji oświatowych w środowiskach lokalnych oraz podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, a zwłaszcza umiejętności zawodowych przydatnych poza rolnictwem. Działaniom tym mogą ponadto towarzyszyć kampanie informacyjno – promocyjne, podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści z edukacji i dokształcania. Wszystkie powyższe instrumenty mają prowadzić do zmniejszenia różnicowań w obszarze edukacji pomiędzy obszarami wiejskimi a ośrodkami miejskimi.

Beneficjenci (projektodawcy)

Wsparcie finansowe w ramach Działania 9.5 przyznawane jest w postaci małych grantów, o maksymalnej wysokości 50 tysięcy złotych. Mogą się o nie ubiegać wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów). Oddolny charakter inicjatyw oznacza, iż wsparcie powinno dotyczyć rozwiązania problemu, w którego sformułowanie zostanie aktywnie włączona społeczność lokalna. Stąd też wśród beneficjentów projektów konkursowych powinny się pojawić m.in. samorządy lokalne, organizacje pozarządowe działające na terenie danej gminy i organizacje partnerów społecznych, czy też Lokalne Grupy Działania. W ramach partnerstw mogą także współdziałać stowarzyszenia zwykłe, jednostki kościelne i inne grupy.

Małe granty od innych Działań odróżnia przede wszystkim:

- łatwość dostępu do nich dla organizacji o niskim potencjale i mniejszym doświadczeniu w pozyskiwaniu środków unijnych,
- prostsze i szybsze rozliczenie projektu dzięki niewielkiej kwocie wsparcia,
- szeroko zdefiniowana grupa beneficjentów, co daje większe możliwości w ramach projektu,
- realizacja zasady empowerment, czyli pozwolenie grupom, których dotyczą problemy społeczne, na udział w działaniach i decyzjach podejmowanych na ich rzecz.

Przykładowe projekty

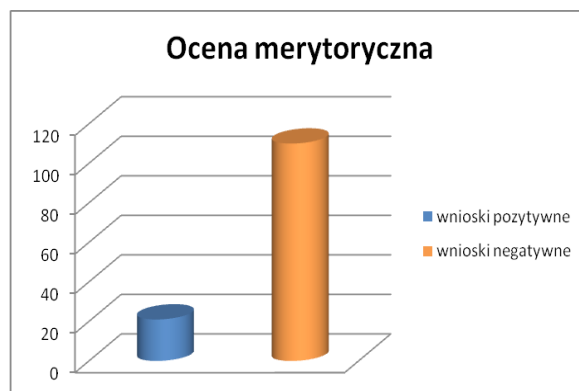
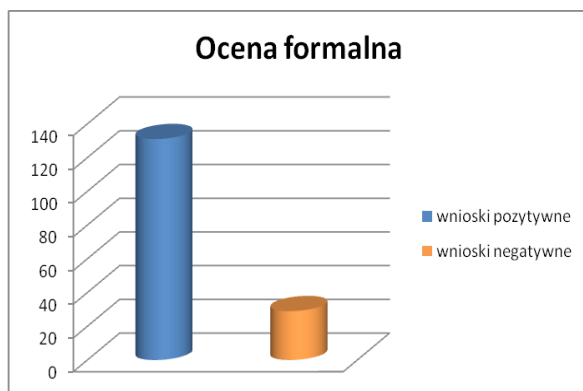
Projekty podejmowane w ramach lokalnych inicjatyw edukacyjnych (Działanie 9.5) mogą dotyczyć np.:

- utworzenia przedszkola przez lokalne stowarzyszenie rodziców,
- organizacji zajęć dydaktyczno – wyrównawczych przez radę rodziców i gminny ośrodek kultury,
- przeprowadzenia kursów z języków obcych dla dzieci.

Konkurs pilotażowy ogłoszony przez WUP Kraków

Konkurs pilotażowy w ramach Działania 9.5 został ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w dniu 12 listopada 2007 r., a zamknięty 2 stycznia 2008 r. W odpowiedzi na konkurs złożono 160 wniosków. Z powodu błędów i braków formalnych na etapie weryfikacji formalnej zostało odrzuconych 29 wniosków, natomiast 131 wniosków zakwalifikowało się do etapu oceny merytorycznej, dokonywanej przez Komisję Oceny Projektów. Pozytywną ocenę KOP uzyskało 21 wniosków, a negatywną 110. Składane projekty dotyczyły głównie szkoleń zawodowych, językowych i komputerowych, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów, szkoleń dla nauczycieli. Wśród projektów rekomendowanych do dofinansowania, na pierwszym miejscu z sumą 110 punktów znalazł się projekt Stowarzyszenia Ekologiczno – Kulturalnego „Na Bursztynowym Szlaku” zatytułowany „Język angielski – szansa rozwoju lokalnego oraz indywidualnego”.

Źródło: Dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Najczęściej popełniane błędy

Liczba błędów oraz ich specyfika pokazuje, że beneficjenci nie do końca zrozumieli zasady przygotowywania projektu oraz cele Działania 9.5. Duża liczba beneficjentów składa wnioski po raz pierwszy, stąd też tak wiele z nich jest ocenianych negatywnie. Do najczęściej popełnianych błędów, zgodnie z kartą oceny merytorycznej, można zaliczyć:

Punkt 3.1 – Cel projektu

- Brak jasno określonego problemu, który ma zostać rozwiązany poprzez realizację projektu
- Cele projektu niezgodne z celami priorytetu IX oraz Działania 9.5 (*projekt powinien wpisywać się jednocześnie w cel działania oraz przynajmniej w jeden z celów szczegółowych dla priorytetu IX*)
- Cele projektu wpisują się w inne priorytety POKL (*np. VI lub VII*)
- Projekt nie jest inicjatywą oddolną (*oddolny charakter inicjatyw oznacza, iż wsparcie powinno dotyczyć rozwiązania problemu, w sformułowanie którego*

zostanie aktywnie włączona społeczność lokalna lub zaspokajać potrzeby tej społeczności)

- Odwołania do nieobowiązujących dokumentów (*np. projektów programów lub strategii*)
- Powołanie się na nieaktualne lub nieadekwatne badania lub dane statystyczne
- Brak korelacji pomiędzy określonymi problemami a celami projektu

Punkt 3.2 – Grupy docelowe

- Grupa docelowa niezgodna z dokumentacją konkursową
- Brak opisu rekrutacji uczestników do projektu
- Brak lub nieprawidłowo określone kryteria rekrutacji uczestników do projektu
- Błędnie wypełniona tabela 3.2.1 dot. przewidywanej liczby osób/institucji objętych wsparciem EFS w ramach projektu, a także brak spójności tekstu z wspomnianą tabelą
- Wpisanie w tabeli 3.2.1 liczby uczestników w przypadku projektów o charakterze informacyjno-promocyjnym (*tabela dotyczy liczby osób objętych wsparciem*)

Punkt 3.3 – Działania

- Działania opisane niespójnie z zadaniami zawartymi w harmonogramie realizacji projektu oraz w budżecie
- Brak opisu zadań, np. zadania wypisane hasłowo, co uniemożliwia często ocenę kwalifikowalności wydatków związanych z zadaniami
- Zaproponowane działania nie mają związku z wcześniej określonymi celami projektu
- Nieracjonalny czas realizacji działań, często zbyt długi w stosunku do realnych potrzeb

Punkt 3.4 – Rezultaty

- Brak opisu sposobu monitorowania rezultatów

- Nieprawidłowy podział na rezultaty twarde i miękkie
- Wpisywanie wskaźników produktu jako rezultatów
- Wskazane rezultaty nie mają związku z celami projektu oraz z działaniami zaplanowanymi w projekcie
- Podawanie jako rezultatów tzw. „wartości dodanej” projektu

Punkt 3.5 – Potencjał projektodawcy i zarządzanie projektem

- Brak opisu sposobu zarządzania projektem (*np. brak opisu zakresu odpowiedzialności personelu projektu*)
- Brak opisu zadań partnera projektu
- Brak uzasadnienia dla partnerstwa w projekcie
- Brak opisu doświadczenia projektodawcy w realizacji projektu podobnego typu

Punkt 4 - Budżet projektu

- Brak wystarczającego uzasadnienia dla poniesienia niektórych wydatków
- Brak uzasadnienia kosztu zabezpieczeń w postaci weksla in blanco z deklaracją wekslową
- Jednostki miary nieadekwatne do opisu zadania
- Niezaznaczony cross-financing
- Zawyżone stawki wynagrodzeń koordynatora projektu i pozostałego personelu
- Zawyżone koszty cateringu
- Zawyżone koszty promocji
- Brak spójności budżetu z działaniami opisanymi w punkcie 3.3 - Działania.

Nowy nabór wniosków

Od 29 maja 2008 r. trwa kolejny nabór wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 9.5 - Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich. Konkurs ma charakter otwarty. Ilość wniosków złożonych do tej pory nie wyczerpuje kwoty

przeznaczonej na konkurs, w związku z tym jest jeszcze szansa na uzyskanie dofinansowania w ramach tego działania. Zachęcamy więc do pisania projektów, które mogą przyczynić się do rozwoju edukacji na obszarach wiejskich. Na realizację projektów wyłonionych w ramach konkursu dostępna jest kwota: 5 276 799 PLN.

Gdzie składać wnioski?

Wnioski o dofinansowanie projektów można składać osobiście, kurierem lub pocztą w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, Plac na Stawach 1, pokój 110 oraz w Zespołach Zamiejscowych WUP: w Nowym Sączu, ul. Węgierska 146, tel. 018 442 91 25 oraz Tarnowie, Al. Solidarności 5-9, tel. 014 626 95 43. Szczegółowe informacje na temat aktualnych konkursów dostępne są na stronie internetowej: www.wup-krakow.pl. Zainteresowanym warto również polecić wizytę w Punktach Informacyjnych EFS mieszczących się w:

- Krakowie, Plac Na Stawach 1, pokój 110, e-mail: efs@wup-krakow.pl, tel. 012 424 07 37 lub 012 424 07 02,
- Tarnowie, Al. Solidarności 5-9, tel. 014 626 95 43,
- Nowym Sączu, ul. Węgierska 146, tel. 018 442 91 25.

*Opracowanie: Aleksandra Wojewoda-Szeliga,
Zespół Promocji, Konkursów i Naboru Projektów
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie*

Na podstawie źródeł przygotowanych przez: Grzegorza Londo

Bibliografia:

Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2008.